

Stats-Seminarieret i Skaarup, 17de Oktober 1892.

I Skrivelse af 24de September 1892 har Direktionen meddelt mig Kultusministeriets Skrivelse af 17de samme Maaned, hvori forlanges Betænkning over forskellige Spørgsmaal Skolelæreretskamen vedrørende.

Det første Spørgsmaal, som ønskes overvejet, er dette, om der ikke maatte være Grund til at ophæve den nu bestaaende Eksamenkommission og vende tilbage til den ældre Ordning, under hvilken Eksamen afholdtes ved selve Seminarierne, som vel at mærke den Gang alle vare Statsinstitutioner. Det tør vist næppe nægtes, at den Lov, som berøvede Seminarierne Ret til selv at holde den afsluttende Prøve, gennemgaaende har virket ubelidt paa Statsseminarierne. Der klages over, at Tilgangen af Elever er bleven stadig ringere, baade hvad Antallet og hvad Dygtigheden angaar, at Disciplinen er bleven langt vanskeligere at haandhæve, og at Læsningen alt for meget drives med det Maal for Øje at opnaa en Eksamen, medens en tidligere Tids Elever viste langt større Interesse for selve Undervisningen og ofte læste betydeligt mere, end der strengt taget kunde fordræ ved Eksamen; at Lyften til at komme saa nemt og hurtigt fra det hele som vel muligt ligger kun alt for mange ind paa Frieministerierne, hvor de tør haabe at kunne blive færdige med Læsningen paa to Aar eller i endnu kortere Tid, at endelig Seminariernes Lærere meget savne den gavnlige Kritik over deres Gerning, som naturlig vilde fremkomme, naar de selv maatte lede den afsluttende Prøve. Sær i det sidste Aar har en Klage over de bestaaende Forhold bleven meget almindelig; det urimelig store Mandefald ved Eksamen, som ikke længer er et enkelt Aars Begivenhed, men truer med at blive et kronisk Onde, synes bestemt at tyde paa, at der er noget galt ved hele den nuværende Ordning. Ønskerne om Forandring have da jaavel i Rigsdagen som gennemgaaende i Skoleverdenen fundet deres Udtryk i Ønsket om, at Eksamenkommissionen maatte blive affattet, og den afsluttende Eksamen lagt tilbage til Seminarierne. Jeg er nu ganske vist tilbøjelig til at tro, at en saadan Tilbagevenden vilde medføre adskillige Fordele: baade for Elever og Lærere; men jeg tror paa den anden Side, at man er vel tilbøjelig til at tro, at den hele Nedgang i Læreruddannelsen, som de sidste tyve Aar ikke kan friendes for, udelukkende eller dog væsentlig maa søges i den forandrede Eksamensordning. Mange Forhold have her været virksomme ikke mindst dette, at Seminarierne nu rekrutteres fra en væsentlig anden og ringere stillet Samfundsklasse end tidligere. Den slappere Disciplin, den ringere Flid o. s. v. har næppe noget med Eksamen at gøre, og aller mindst bør man give Eksamenkommissionen Skylden. De Forstandere og Lærere, som forstaa at stille sig i det rette Forhold til Eleverne, ville her næppe nogen Sinde møde nogen Vanskelighed. Naar en vis Uvilje mod Eksamenkommissionen stundom har kunnet spores i pædagogiske Kredse i det sidste Aar har, da er dette i høj Grad uberettiget, da Kommissionen netop i disse Aar fortjener Tak fra alle Skolens Venner, fordi den har sat en Dæmning for den Overløbsvæmmelse af ganske umulige Kræfter, hvormed man en Tid lang truedes. Nej, skal der raades Bod for Alvor paa de Onder, hvorunder Læreruddannelsen nu lider, da maatte man angribe Ondet fra Roden af: en forandret Kaldelsesmaade, en forbedret og stigende Lønning maatte gøre Lærerstillingen mere attraaet, end den egentlig nu kan siges at være.

Stønt jeg altsaa mener, at det i visse Maader vilde være gavnligt, om Eksamen blev lagt tilbage til Seminarierne, blandt andet ogsaa fordi man derved turde haabe, at Prøven kunde blive noget paalideligere og mere svarende til Eksaminandens virkelige